Nr. 41 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

Organ Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. MAZOWIECKA 1 m. 4, TEL. 665-57
KONTO P. K. O. 6066.

Warszawa, niedziela dn. 11 października 1936 r.

Emigracja i surowce

W poprzednim numerze „Rzemiosła" informowaliśmy naszych czytelników o decyzji rządu francuskiego, na mocy której — zgodnie z linią wytkniętą przez Stany Zjednoczone i Anglię — frank francuski został zdewaluowany o około jedną trzecią swojej dotychczasowej wartości, dzięki czemu nastąpiło wyrównanie walut bloków: złotego i szterlingowo - dolarowego. Porozumienie walutowe trzech naj większych mocarstw walutowych zmierza ku przywrócenia swobody w dziedzinie obrotu towarów i kapitałów, przez uchylenie względnie znaczne złagodzenie tych wszystkich restrykcyj gospodarczych, które w rezultacie wpędziły gospodarkę światową w ślepy zaułek. Akt powyższy, jeżeli kierowały nim pobudki naprawdę szczere, jeżeli przyświecały mu cele, prowadzące istotnie do gospodarczego, a co za tym idzie również politycznego odrodzenia schorzałego organizmu światowego jest wagi niezmiernie doniosłej i można śmiało postawić tezę, że stanowi on najważniejsze posunięcie w skali międzynarodowej, jakiego dokonano w perspektywie ostatnich kilkunastu lat.

Państwa, które zawarły porozumienie walutowe, zwróciły się do innych państw z apelem o analogiczną akcję, a w rezultacie Holandia, Szwajcaria, Italia zdewaluowały również swą walutę, a niektóre państwa, jak Czechosłowacja, po raz drugi. Rząd polski, po gruntownym zbadaniu sytuacji przez ministrów gospodarczych a następnie po przedyskutowaniu zagadnienia na Radzie Ministrów stanął na stanowisku, iż nie widzi konieczności dokonywania w obecnych warunkach jakichkolwiek zmian w swej polityce finansowej, która kontynuowana będzie nadal w dotychczasowym kierunku.

Sumując efekty polityki gospodarczej, prowadzonej od roku przez czynniki rządowe z niezwykłą ostrożnością, a uwieńczonej już dzisiaj rzetelnymi sukcesami, możemy z całym zaufaniem wierzyć, że Rząd obrał w obecnej niewątpliwie trudnej dla powzięcia decyzji, sytuacji — wyjście, odpowiadające całkowicie dobrze zrozumianemu interesowi Państwa i społeczeństwa.

Wbrew utrzymaniu naszej waluty na dotychczasowym wysokim poziomie nie ulega wątpliwości, że Rząd Polski z całą gotowością przystąpi do współpracy nad odbudową gospodarczą zapoczątkowaną przez trzy mocarstwa światowe, jednak pod warunkiem dokonania pewnych zasadniczych zmian, które stanowią sine qua non dalszego rozwoju i pomyślności naszego Państwa.

Warunki te sprecyzował ostatnio na posiedzeniu drugiej Komisji Ligi Narodów, reprezentant Rządu polskiego p. V. Minister Przemysłu i Handlu Dr. Adam Rose.

P. V.-Minister stwierdził, że t. zw. zrównanie pieniądza samo przez się nie może dać wyników wystarczających, jeżeli chodzi o utrzymanie bilansów płatniczych. Faktem jest bowiem, że po raz pierwszy w dziejach ludzkości postęp techniki prześcignął zdolność konsumcji. Aby zrównanie pieniądza stało się skuteczne, należy dążyć do zrównoważenia bilansów płatniczych pojedyńczych państw. Polska, wchodząc przed kilkoma miesięcami na drogę ograniczeń dewizowych, powodowała się troską, aby nie sprowadzać do siebie towarów, za które nie mogłaby później zapłacić. Dla Polski niepodobieństwem byłoby dopuszczenie nieograniczonego importu, bez troski o zapewnienie przede wszystkim importu niezbędnych surowców. Kwestia sprawiedliwszego rozdziału surowców, jest zatem dla Polski, której import stanowią w 50% surowce — zasadnicza i warunkująca dalszą ewolucję gospodarczą.

Drugim kapitalnym zagadnieniem — to swoboda emigracji. Polska jest krajem o wysokim przyroście ludnościowym a równowagę gospodarczą utrzymywać może poprzez emigrację nad miaru ludności. Szczególnie paląca jest sprawa ludności żydowskiej. Trzy miliony sześćset tysięcy ludności żydowskiej mieszka w miastach, uprawiając przeważnie handel i stanowiąc ogniwo pośrednictwa. Kiedy na zachodzie zracjonalizowano han del i zniesiono zbędne ogniwa pośrednictwa, w Polsce każda nowa kooperatywa rolna, każde

nowe przedsiębiorstwo, stworzo re w celu polepszenia organizacji handlowej, wywołuje trudności w egzystencji setek rodzin żydowskich.

Jest rzeczą niedopuszczalną, mówił p. V-Minister, aby tego rodzaju instytucje, jak Liga Narodów, jak Międzynarodowe Biuro Pracy, zajmowały się zagadnieniami emigracyjnymi tylko teoretycznie, nie stawiając sprawy konkretnie. Dla tak kapitalnych zagadnień jak emigracja muszą się znaleźć rozwiązania pozytywne.

Dwa powyższe zagadnienia wysuwają się w Polsce na plan przewozy. Jednakowoż dla całokształtu są i one tylko fragmentem. Należy bowiem działać równocześnie na wszystkich odcinkach, aby uzyskać istotną poprawę.

Dla zilustrowania wagi surowców, nadmienić należy, że niezbędny ich import zbliża się u nas do sumy 500 milionów zł. rocznie. W samym rzemiośle import ten wynosi kilkadziesiąt milionów złotych. Sumy te obciążają bilans płatniczy, napawając wieczną troską o jego aktywność i absorbując wiele energii dla utrzymania go na poziomie. Zjawisko to wywołuje również absurdalny w swym założeniu dumping eksportowy, którego olbrzymie koszta ponosi ludność Państwa.

Niemniej poważne jest zagadnienie emigracji. Przed wojną emigrowało z Polski rocznie około 150—200 tysięcy ludności, osiedlając się w różnych punktach kuli ziemskiej, zwłaszcza w obu Amerykach. Dzisiaj ruchy emigracyjne skurczyły się do minimum, wywołując niewidziane dotąd w tej skali bezrobocie. A jednak są jeszcze na świecie olbrzymie obszary prawie niezamieszkalne. Otwarcie dla emigracji tych krajów pozostających przeważnie pod władzą trzech państw porozumienia walutowego, jest kwestią dobrej woli z ich strony. Zobaczymy, czy ta dobra wola, zgodnie z zapowiedzią, wcielona będzie w czyn.

W. G.

W sprawie amortyzacji i prowadzenia tabel amortyzacyjnych*)

W dniu 6 października r. b. pod przewodnictwem P. Dyrektora Departamentu dra J. Lubowickiego odbyła się w Ministerstwie Skarbu konferencja przy współudziale przedstawiciel samorządu gospodarczego oraz fachowców księgowych. Cel konferencji — omówienie sprawy amortyzacji i prowadzenia tabel amortyzacyjnych.

W związku z powyższą konferencją należy przypomnieć, że

1) zgodnie z postanowieniami art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym oraz przepisami § 14 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy — **z dochodów mogą być również potrącane coroczne prawidłowe odpisy na zużycie budyków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza,**

2) **prowadzący prawidłowe księgi handlowe (uproszczone), mogą jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu,**

3) odpisy na amortyzację powinny odpowiadać rzeczywistemu zmniejszeniu się wartości, jakiemu uległy budynki, maszyny oraz inwentarz martwy i urządzenia w okresie, miarodajnym do wymiaru podatku.

4) wysokość potrącenia na amortyzację zależy od natury przedmiotu, przy czym miarą wysokości dopuszczalnych odpisów jest wyłącznie faktyczne zużycie; to ustala się w stosunku procentowym do kosztów nabycia lub wytworzenia przedmiotu; w razie trudności w ustaleniu tej wartości należy posiłkować się inną zbliżoną wartością, jak suma szacunku ubezpieczenia od ognia z dodatkiem 10 proc. za fundamenty — przy nieruchomościach, a w ostatecznym razie wartość należy ustalić przez biegłych. — Raz przyjęta lub ustalona wartość przedmiotu jest podstawą odpisań z tytułu zużycia w latach następnych,

5) w celu przyznania stosownego potrącenia tytułem zużycia — **władza wymierzająca podatek powinna przyjmować bez przeprowadzenia dalszych dochodzeń co do wysokości faktycznego zużycia normy następujące:**

1) przy budynkach mieszkalnych murowanych 1 procent,
2) przy budynkach mieszkalnych drewnianych i z t. zw. muru pruskiego — 2 proc.,
3) przy budynkach gospodarczych murowanych — 1,5 proc.,
4) przy budynkach gospodarczych drewnianych i z t. zw. muru pruskiego — 3 procent,
5) przy budynkach fabrycznych murowanych — 3 procent,
6) przy budynkach fabrycznych drewnianych — 6 procent,
7) przy ruchomościach (urządzenia biur, kantorów, kancelarii, sklepów, hoteli, pensjonatów i t. p.) — 5 procent,
8) przy maszynach, narzędziach, urządzeniach fabrycznych, kopalniach, piecach fabrycznych i t. p. — 10 procent,
9) przy samochodach i traktorach — 20 proc. wartości przedmiotu.

Gdy żądanie przez podatnika wyższego potrącenia nasuwa wątpliwości, należy odpowiednie sumy ustalić przez biegłych.

W tym miejscu zaznaczyć należy, iż dopuszczalność potrąceń na amortyzację przedmiotów, wskazanych w art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym, jest ustępstwem od zasady, mianowicie, że tworzenie wolnych od podatku rezerw z dochodów na żadne cele nie jest dopuszczalne, a więc tylko wyjątkiem są odliczenia z dochodu na fundusz (kapitał) amortyzacyjny.

W związku z odpisami na amortyzację powstaje zagadnienie, czy w tych wypadkach, w których przedsiębiorstwo zamyka swój okres eksploatacyjny stratą, winno ono amortyzować majątek w normalnej wysoko-

———

*) Z materiału zawartego w niniejszym artykule, pióra p. naczelnika W. Kozłowskiego skorzystała „Gazeta Handlowa" przedrukowując go w numerze 235 z dnia 8 października r. b. przed okazaniem się bieżącego wydania „Rzemiosła".

ści, czy też amortyzacja może być całkowicie lub częściowo przynajmniej poniechana. — Pod tym względem ścierają się dwa poglądy: jeden z nich wypowiada się za zasadą nie uzależnienia amortyzacji od wyników bilansowych przedsiębiorstwa, drugi zajmuje stanowisko przeciwne.

Jeżeli chodzi o Kodeks Handlowy z r. 1934, to ten w artykułach 248 i 423 nakazuje corocznie czynić odpisy na umorzenie, które odpowiadałyby zmniejszonej wartości inwestycji wskutek zużycia. — Jak zaznaczono wyżej — ten sam pogląd wyraża i ustawa o podatku dochodowym, która w art. 6 mówi o corocznym prawidłowym odpisywaniu na zużycie.

Wmyśl judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego (wyroki z dn. 8. V. 25 r. l.Rej. 588/27 i z dn. 17. XII. 29 r. LRej. 4931/27) płatnicy podatku dochodowego, podlegający opodatkowaniu na zasadzie **art. 21 (osoby prawne prowadzące prawidłowe księgi handlowe)** — nie mają prawa domagać się, by przy wymiarze strącano z przychodów odpisania na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza — **nie wykazanych w zamknięciu rachunkowym. Przy wymiarze podatku dochodowego dla osób fizycznych ma zastosowanie wyrok N. T. A. z dnia 25 listopada 1933 r. LRej 2346/33, który wypowiada zasadę, że władza ma podstawę do nieuwzględnienia odpisów na zużycie od takich obiektów, których okres używalności już upłynął.**

Przy opodatkowaniu osób prawnych okres używalności przedmiotu nie jest ograniczony i dokonywanie odpisów na amortyzację może być zawsze uskutecznione, o ile ogólna suma odpisu nie wyrównała pierwotnej wartości bilansowej.

Powracając do tematu obrad komisji — należy zaznaczyć, iż obrady cechowało wspólne dążenie do wyjaśnienia kwestii wątpliwych, a więc komisja wypowiedziała się za tym ,aby:

1) coroczne odpisy na amortyzację budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza były uskuteczniane — nie zależnie od wyników bilansowych przedsiębiorstwa;

2) prawo odpisów na amortyzację przysługiwało właścicielowi przedmiotów majątkowych, nie zaś dzierżawcy;

3) odpisy na amortyzację były uskuteczniane od wartości nabycia lub wytworzenia przedmiotów majątkowych przy czym aby spadkobierca mógł odpisywać na amortyzację odnośne kwoty od wartości uzyskanych (oszacowanych) w postępowaniu spadkowym przedmiotów majątkowych, podlegających amortyzacji;

4) odpisy na amortyzację od przedmiotów, majątkowych, nabytych w ciągu roku, uskuteczniać w stosunku rocznym, nie zależnie od daty nabycia przedmiotu majątkowego, podlegającego amortyzacji;

5) odpisy na amortyzację za okres pięcioletni poprzedzający rok podatkowy 1937, mogły być w ciągu następnych 5 lat podatkowych odpisane przez płatników prowadzących prawidłowe (uproszczone) księgi handlowe, którzy z uwagi na ujemne wyniki bilansowe — nie przeprowadzili odpisań na amortyzację;

6) nie miał miejsca przymus prowadzenia tabel amortyzacyjnych przez płatników, którzy przeprowadzają odpisy amortyzacyjne na podstawie źródłowych (podstawowych) ksiąg — inwentarza.

Należy oczekiwać, że słuszne postulaty, zgłoszone przez przedstawicieli sfer gospodarczych, zostaną uwzględnione w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o państwowym podatku dochodowym, które to rozporządzenie ukaże się prawdopodobnie w miesiącu październiku rb.

Poruszone wyżej zagadnienie — odpisów amortyzacyjnych wiąże się z nader ważnym zagadnieniem jakim jest upowszechnienie prowadzenia ksiąg handlowych, do czego od dłuższego czasu nawołuje Samorząd Gospodarczy Rzemiosła.

W. Kozłowski.

Narady sfer gospodarczych w sprawie ulg podatkowych dla inwestycyj przemysłowych

W dniu 9 października rb. ma się odbyć w Ministerstwie Skarbu konferencja przy udziale przedstawicieli samorządu gospodarczego w sprawie ulg podatkowych dla inwestycyj przemysłowych.

Ministerstwo Skarbu przygotowuje propekt ulg podatkowych dla inwestycyj przemysłowych, podejmowanych przez inicjatywę prywatną, co jak wiadomo związane jest z realizacją odpowiedniej uchwały narady gospodarczej. — Na wzmiankowanej konferencji przedstawiciele Samorządu Przemysłowo - Handlowego wysuną postulaty w omawianej materii.

Po zapoznaniu się z postulatami Samorządu Przemys.owo - Handlowego — będą następnie rozważane postulaty, zgłoszone przez przedstawicieli innych Samorządów Gospodarczych.

Należy oczekiwać, iż ewentualne ulgi podatkowe dla inwestycyj przemysłowych — będą dotyczyć głównie przedsiębiorstw, prowadzących prawidłowe (uproszczone) księgi handlowe.

Walne Zebranie Sprawozdawcze Kasy Bezprocentowego Kredytu Rzemiosła Chrześcijańskiego w Warszawie

Dnia 30 września r.b. w lokalu Związku Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie przy ulicy Miodowej 14. odbyło się zebranie sprawozdawcze Kasy Bezproc. Kredytu przy licznym udziale członków i zaproszonych gości. Zebranie zagaił prezes Stanisław Lipczyński, poczym sprawozdanie z działalno-

ści dotychczasowej kasy złożył pułk. B. Sikorski Dyrektor Zw. Izb Rzem. Następnie przemawiał poseł prezes A. Snopczyński, poruszając w swoim przemówieniu działalność różnych nie powołanych „komitetów" które reklamują się działalnością dla rzemiosła, bez aprobaty i bez kontaktu z rzemiosłem. Idea Kas Bezprocentowych znalazła wśród rzemieślników należyte zrozumienie i poparcie. Ofiary napływają licznie ze wszystkich stron kraju. Izba Rzemieślnicza w Warszawie ofiarowała 300 złotych na kapitał zakładowy, a Związek Izb Rzemieślniczych własnym kosztem drukuje statuty kas. Apelem do zebranych, aby wszyscy zapisali się na członków kasy, zakończył p. poseł swoje przemówienie. Dyrektor Związku Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie p. Glapiński—zgłosił wniosek, aby wszystkie cechy zapisały się na członków wspierających kasy. Wszystkie przemówienia były nacechowane głębokim zrozumieniem ważności akcji zakładania kas bezprocentowego kredytu w całym kraju i znalazły pełny oddźwięk wśród zebranych, którzy po zebraniu licznie zgłosili swój udział w akcji.

Nowy Dyrektor Izby Rzemieślniczej w Brześciu nad Bugiem

Izba Rzemieślnicza zawiadamia że do pełnienia obowiązków Dyrektora Izby — na mocy uchwały Zarządu Izby z dn. 16 b.m. — został upoważniony p. Józef Hołyński, kandydat na stanowisko Dyrektora Izby.

P. Hołyński objął agendy Dyrektora Izby w dn. 16 b.m.

* * *

Józef Hołyński urodził się dnia 13-go lutego w Krzyczewie, ziemi mohylowskiej (Białoruś). Gimnazjum humanistyczne ukończył w roku 1906 w Mohylowie, następnie Wydział Prawa Uniwersytetu w Kijowie w roku 1913. W roku 1914-1916 służył jako szeregowiec armii rosyjskiej. W roku 1916 ranny pod Mołodecznem w walkach z Niemcami, pracuje później w organizacjach pomocy ofiarom wojny i opieki nad uchodźcami, biorąc czynny udział w P.O.W. w Homlu. Współdziała w organizowaniu oddziału zbrojnego w Homlu celem odbicia jeńców Polaków z więzienia bolszewickiego, oraz w powiecie czerykowskim (Białoruś) dla obrony życia ludności od napadów band bolszewickich. W styczniu 1919 roku powrócił do kraju i osiedlił się w Siedlcach, gdzie objął stanowisko w Urzędzie Walki z Lichwą i Spekulacją pełniąc funkcję Zastępcy Naczelnika Okręgu w VI st. sł. wykonywując obowiązki, wchodzące w zakres opracowywania zarządzeń normujących życie gospodarcze na terenie okręgu siedleckiego. W czerwcu 1920 wstąpił do Urzędu Zdobyczy Wojennej w charakterze Inspektora Frontu Poleskiego w V st. sł. W czasie ofensywy bolszewickiej zgłosił się na front lecz od władz Urzędu Z. W. nie dostał zezwolenia na porzucenia stanowisko Inspektora Urzędu. Wobec śmierci Głównego Inspektora Piotrowicza, na froncie pod Warszawą, objął w zastępstwie aż do ostatecznej likwidacji Urząd Zdobyczy Wojennej.

Następnie pełnił obowiązki Dyrektora Wojewódzkiego Towarzystwa Rolniczego w Brześciu n.Bugiem.

Od roku 1933 był sekretarzem Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego w Brześciu n.B. pracując na tem stanowisku aż do czasu objęcia stanowiska dyrektora Izby Rzemieślniczej w Brześciu n.Bugiem.

Świątniki i Sułkowice

Przedstawiciele Zw. Izb. Rzem. R. P. Kierownik BOHR i rzeczoznawca techniczny inż. Antoni Prus-Kostecki odwiedzili w ubiegłym tygodniu Świątniki i Sułkowice.

W ośrodku ślusarskim w Świątnikach zbadali stan tamtejszej produkcji tanich kłódek, stwierdzając, że pracuje tam kilka większych przedsiębiorstw częściowo zmechanizowanych (s. z o. o. M. Czerwiński i S-ka) oraz kilkadziesiąt drobnych zakładów chałupniczych, którym częściowo rozdawane są przez nakładców części kłódek do złożenia. Produkcja świątnicka opiera się w dużej mierze na przerobie starego żelaza, blachy i drutu. Brak odpowiednich środków finansowych i należytej organizacji uniemożliwiają zaopatrywanie w surowce z pierwszej ręki.

Wyroby Świątnickie dla braku odpowiednich urządzeń stanowią gatunek tani i o niskim poziomie jakościowym.

Powoduje to zmniejszanie się zbytu wyrobów i w połączeniu z zorganizowanym systemem nakładczym wyjątkowo niski stan zarobków chałupników.

W ośrodku kowalskim w Sułkowicach produkcja kowalska prowadzona jest przez spółdzielnię „Małopolski Przemysł Chałupniczy", która nabyła majątek zlikwidowanej spółki Kowalskiej. Spółdzielnia powstała w końcu r. 1934, jako organizacja, mająca na celu handlowe zorganizowanie zbytu chałupniczych wyrobów sułkowickich.

Uruchomione kuźnie mechaniczne w budynkach b. szkoły kowalskiej oddane zostaną do płatnego użytku miejscowym kowalom i ślusarzom, ze specjalnym uprzywilejowaniem członków Związku Kowali.

Produkcja Sułkowic opiera się na stu kilkudziesięciu kuźniach przeważnie jednoogniskowych i nastawiona jest na okucia budowlane, podkowy i narzędzia użyteczności ogólnej. Stan jej jest dość prymitywny i jakość wyrobów niezbyt wysoka. W szeregu rozmów z przedstawicielami Izby Rzem. w Krakowie i Spółdzielni „Małopolski Przemysł Chałupniczy" delegaci Zw. Izb wskazywali na konieczność usprawnienia organizacji produkcji i aparatu handlowego warsztatów sułkowickich.

Z ŻYCIA SAMORZĄDU RZEMIEŚLNICZEGO I ORGANIZACJI RZEMIEŚLNICZYCH

Z Izby Rzemieślniczej w Łodzi

SPRAWA KSZTAŁCENIA UCZNIÓW PRZEZ RZEMIEŚLNIKÓW POSIADAJĄCYCH KARTY RZEMIEŚLNICZE.

Na mocy okólnika Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 15 maja b. r. rzemieślnicy nie posiadający dyplomów mistrzowskich, a kształcący uczniów o ile prowadzą warsztaty na podstawie kart rzemieślniczych, mogą zawrzeć z uczniami umowy i zarejestrować je w Izbie Rzemieślczej **przed dniem 1 stycznia 1937 roku** i tą drogą uniknąć skutków nielegalnego kształcenia. Nadmienia się, że po upływie tego terminu, rejestrowane będą wyłącznie umowy zawierane z mistrzami, zaś posiadacze kart rzemieślniczych kształcący uczni bez zarejestrowanej umowy pociągani będą do odpowiedzialności karno - administracyjnej, a jednocześnie narażą się na poważne straty materialne z powodu wypłaty uczniom odszkodowania za stracony okres nauki, który nie zostanie im przy egzaminie zaliczony.

POWOŁANIE P. ZALASIKA NA PREZESA SPÓŁDZIELNI WYTWÓRCÓW WYROBÓW DRZEWNYCH.

Dnia 21 września b. r. Rada Nadzorcza Spółdzielni Wytwórców Wyrobów Drzewnych w Łodzi wybrała na prezesa Zarządu p. Zalasika, właściciela wytwórni wyrobów drzewnych, na miejsce p. Zygmunta Kalińskiego, który zrzekł się mandatu.

CHRZEŚCIJAŃSKA SPÓŁDZIELNIA KRAWIECKA W BRZEZINACH.

Poszukuje kierownika handlowego. Kandydaci, posiadający odpowiednie fachowe kwalifikacje winni składać szczegółowe oferty w Wydziale Ekonomiczno-Handlowym Izby Rzemieślniczej w Łodzi, ul. Moniuszki 6.

KARY ZA NIELEGALNE WYKONYWANIE RZEMIOSŁA

Akcja zwalczania nielegalnego wykonywania rzemiosła w ciągu ostatnich tygodni przybrała na sile, wynikiem czego jest zarządzenie zamknięcia przez Urząd Przemysłowy I instancji przy Zarządzie m. Łodzi warsztatów rzemieślniczych, oraz ukaranie właścicieli tychże grzywnami pieniężnymi, jak następuje: 1) Moszek Majer Krygier — zakład szewcki — ul. Wolborska 30 — zł. 15.—, 2) Kazimiera Jach — zakład cholewkarski — ul. Andrzeja 28 — zł. 10.—, 3) Dora Fusk — zakład kapeluszniczy — ul. Główna 6 — zł. 15.—, 4) Fajga Najman — zakład rzeźniczy — ul. Piotrkowska 176 — zł. 20.—, 5) Mojżesz Bauman — zakład szewski — ul. Piotrkowska 180 — zł. 15.—, 6) Mojżesz Kincler — zakład tokarski — ul. Piotrkowska 231 — zł. 15.—, 7) Kurt Hoffman — chem. czyszcz. odzieży — ul. Zgierska 138 — zł. 20.—, 8) Ida Klink — krawcowa, ul. Adwokacka 3 — zł. 30.—, 9) Zenon Dąbrowski — bednarz — ul. Profesorska 16 — zł. 15.—, 10) Stanisław Jastrzębski — szewc — ul. Limanowskiego 135 — zł. 15.—, 11) Bolesław Białkowski — zakład szewcki — ul. Limanowskiego 181 — zł. 20, 12) Józef Szewczyk — zakład szewcki — ul. Limanowskiego 168 — zł. 15.—, 13) Kazimierz Rokicki — zakład szewski — ul. Limanowskiego 35 — zł. 10.—

KURS DOKSZTAŁCAJĄCY ZAWODOWY DLA MURARZY I CIEŚLI.

Dobre wyniki kursu dla kandydatów do egzaminu w zawodach murarskim i ciesielskim zorganizowanego przez Izbę Rzemieślniczą łącznie ze Związkiem Młodzieży Chrześcijańskiej Polskiej YMCA w Łodzi w pierwszych miesiącach roku bieżącego oraz wzgląd na trudności napotykane stale przez osoby niedostatecznie przygotowane do wspomnianych egzaminów, skutkiem czego wielu z nich nie zdaje — skłoniły Izbę Rzemieślniczą do powtórzenia kursu.

Drugi kurs dokształcający zawodowy dla murarzy i cieśli rozpocznie się w Łodzi **dnia 16 listopada 1936 r.** Zapisy w terminie **do dnia 5 listopada** przyjmuje Polska YMCA w Łodzi, ul. Moniuszki **4-a.** Opłata za kurs wynosi **25 złotych.**

Program kursu obejmuje 240 godzin wykładowych, z czego na:

1) Budownictwo z rysunkami odręcznymi i zawodowymi przypada 96 godz.

2) Materiałoznawstwo budowlane z podstaw. wiad. z technologii — 24 godz.

3) Język polski z korespondencją — 32 godz., 4) Rachunki z geometrią — 24 godz.

5) Kosztorysowanie z rachunkowością — 22 godz.

6) Geografia gospodarcza — 12 godz.

7) Prawoznawstwo (pr. budowlane, przemysłowe i t. p.) — 22 godz.

8) Higiena — 8 godz.

Egzamin wstępny, sprawdzający wiadomości ogólne i zawodowe kandydatów, odbędzie się 16 listopada.

Polska YMCA urządza w czasie od 2 do 16 listopada kurs przygotowawczy dla tych kandydatów, którzy posiadają znaczne braki w zakresie przedmiotów ogólnokształcących (język polski, rachunki).

PRZYKŁAD GODNY NAŚLADOWANIA.

Firma M. Fustyn — zakłady mechaniczne i odlewnia metali, Piotrków Tryb. ul. Reymonta 3 przesłała na ręce Naczelnego Wodza Armii Polskiej gen. Rydza-Śmigłego 5 sztuk 3 proc. Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej wartości imiennej zł. 500.— na Fundusz Obrony Narodowej.

W SPRAWIE DOPUSZCZENIA DO EGZAMINÓW MISTRZOWSKICH.

Zgodnie z wyjaśnieniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15 maja 1936 r. Nr. P. A. II 1/99 do egzaminu mistrzowskiego przystąpić mogą osoby, nieposiadające świadectw czeladniczych, które przedstawią:

1) kartę rzemieślniczą,

2) zaświadczenie starostwa powiatowego (w Łodzi Urzędu Przemysłowego I instancji) o samoistnym nieprzerwanym prowadzeniu rzemiosła w ciągu conajmniej 6 lat oraz

3) świadectwo ukończenia publicznej szkoły dokształcającej zawodowej lub kursu dokształcającego zawod. bądź wreszcie dowód stwierdzający, że kandydat do egzaminu mistrzowskiego zatrudniał przed 16 grudnia 1927 roku w swym warsztacie młodocianych lub niepełnoletnich pracowników w charakterze uczniów lub robotników niewykwalifikowanych w rzemiośle.

KONFERENCJE RZEMIOSŁA W TERENIE.

Dnia 25 września b. r. przedstawiciele Izby w osobach pp. Prezesa Kopczyńskiego. Wiceprezesa Lewandowskiego oraz Dyrektora Izby p. St. Dobosza wzięli udział w konferencji przedstawicieli Cechów w Radomsku.

Tematem obrad konferencji była sprawa reorganizacji cechów, legalizacji statutów, sprawy przeprowadzania lustracji warsztatów rzemieślniczych oraz cały szereg spraw aktualnych dotyczących interesów rzemiosła.

Dnia 30 września b. r. odbyła się konferencja przedstawicieli Cechów w Piotrkowie, w której z ramienia Izby wzięli udział pp. Prezes Kopczyński i Dyr. Dobosz. Tematem obrad była sprawa reorganizacji Cechów, sprawa szkoły dokształcającej zawodowej i sprawa organizacji kursów dokształcających dla mistrzów oraz czeladników.

Kurs Zawodowy we Lwowie

Izba Rzemieślnicza we Lwowie podaje do wiadomości, że w porozumieniu z Kuratorium O. S. L. urządza 6-tygodniowy kurs ogólnokształcący i zawodowy dla kandydatów z wszystkich rodzai rzemiosł, do egzaminów mistrzowskich i czeladniczych, którzy niemają ukończonej szkoły dokształcająco zawodowej.

Kurs ten rozpocznie się w dniu 20.X. b.r. a odbywać się będzie w godzinach wieczornych— w Szkole dokształcająco - zawodowej Nr. II we Lwowie przy ul. Krasickiego 12.

Koszt kursu wyniesie około Zł. 15.— od kandydata.

Na kurs będą przyjmowane również osoby starające się o kartę rzemieślniczą w drodze dyspensy — a które przed uzyskaniem karty rzemieślniczej mają poddać się egzaminowi kwalifikacyjnemu.

Bliższych informacji udziela i wpisy przyjmuje Dyrekcja Szkoły Dokształcająco-zawodowej Nr. II we Lwowie — Krasickiego 12 codziennie od 11—12 i od 19—20.

Zebranie Związku Rzemieślników Chrześcijan w Pilicy

Dnia 27.9 1936 r. w lokalu sali Domu Ludowego w Pilicy odbyło się Nadzwyczajne Ogólne Zgromadzenie członków Związku Rzemieślników Chrześcijan pod przewodnictwem mistrza stolarskiego Wincentego Fabiańskiego z następującym porządkiem dziennym: 1) zagajenie zebrania z powołaniem asesorów i sekretarza, 2) odczytanie protokółu z poprzedniego zebrania, oraz prot. Kom. Rewizyjnej, 3) sprawozdanie z dotychczasowej działalności Zarządu, Kom. Balotującej i Kom. Kontrolnej, 4) odczytanie sprawozdania Izby Rzemieślniczej za 1935 r. oraz ważniejszych informacji z pism zawodowych, 5) wygłoszenie referatów na temat: a) aktualne sprawy rzemiosła, b) sprawy podatkowe i patenty i c) kontrola warsztatów rzem. i zwalczanie nielegalnego rzemiosła, 6) uzupełniające wybory 2-ch członków Zarządu i 7) wolne wnioski.

Referaty wym. pod a i c wygłosił obecny prezes Jan Guzik, apelując do zebranych kol. rzemieślników aby rzeszyli się w Związku Rzem. Chrześc. w Pilicy i przez powiększenie liczby członków i solidną współpracę podnieśli warunki materialne miejscowego rzemiosła. Przy referacie o kontroli warsztatów, postanowiono rozpocząć energiczną walkę z rzemiosłem nielegalnym, które jest bardzo rozpowszechnione na terenie Związku.

Kol. W. Fabjański wygłosił referat o podatkach i patentach, jakie obowiązują rzemieślników prowadzących warsztaty samodzielnie lub z 1-ną siłą najemną. Zebrani członkowie w czasie odczytywania informacji z pism zawodowych wyrazili uznanie dla Zarządu Izby w Kielcach za powziętą uchwałę w dniu 7.IX. 1936 r. w sprawie organizowania powiatowych konferencji gospodarczych z udziałem rzemiosła i kupiectwa, na których to zebraniach będzie można nawiązać ściślejszy kontakt z Izbą Rzemieślniczą i Zw. Rzemieślniczymi na terenie powiatu.

PODATKI I USTAWODAWSTWO PODATKOWE

PRAWA PŁATNIKÓW W POSTĘPOWANIU ODWOŁAWCZYM.

Z uwagi na to, że wymiar państwowego podatku dochodowego na rok podatkowy 1936 (Dział I) w większości wypadków został już przez władze skarbowe dokonany, w szczególności o ile chodzi o osoby fizyczne, przypominamy o uprawnieniach płatników w postępowaniu odwoławczym:

WNOSZENIE ODWOŁAŃ.

Od wszelkich orzeczeń władz wymiarowych mogą być wnoszone odwołania do władzy odwoławczej, która rozstrzyga ostatecznie. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku zapłacenia podatku w przepisanym terminie ani też prawa władzy do ściągnięcia wymierzonego podatku.

Odwołanie powinno zawierać: a) imię, nazwisko i adres osoby odwołującej się, b) wskazania konkretnych zarzutów przeciwko ustaleniom władzy wymiarowej oraz wskazanie, w jakim kierunku żąda się zmiany orzeczenia, c) wskazanie środków dowodowych, które dają możność stwierdzenia prawdziwości przytoczonych w odwołaniu twierdzeń, d) podpis płatnika lub jego zastępcy.

Odwołanie składa się na piśmie za pośrednictwem tej władzy, która orzeczenie wydała (odwołanie na wymiar podatku dochodowego składa się za pośrednictwem miejscowego urzędu skarbowego do właściwej Izby Skarbowej — Wydziału Skarbowego w Katowicach).

Terminy do wnoszenia odwołań wynoszą 30 dni, licząc od dnia następnego po otrzymaniu nakazu płatniczego.

Opłata stemplowa wynosi: o ile różnica w podatku wynosi sumę do zł. 50 — nie pobiera się opłaty stemplowej; przy różnicy powyżej zł. 50 do zł. 100 — gr. 50, powyżej zł. 100 — zł. 2; załączniki do odwołań — wolne są od opłaty stemplowej.

UDZIELENIE PODSTAW WYMIARU.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania — władze skarbowe są obowiązane do udzielania zgłaszającym się płatnikom lub pełnomocnikom ustnych informacji o podstawach wymiaru.

Władze skarbowe obowiązane są na prośbę pisemną płatnika udzielić mu na jego koszt — w terminie dni 7 od dnia wniesienia prośby — uzasadnienia wymiaru na piśmie. Wniesienie prośby o wydanie uzasadnienia wymiaru zawiesza bieg terminu odwoławczego do dnia, w którym uzasadnienie zostanie doręczone.

DOWODY w POSTĘPOWANIU ODWOŁAWCZYM.

Na poparcie twierdzeń odwołania płatnicy mogą składać wszelkie dowody pisemnie, powoływać na koszt własny świadków i biegłych, celem stwierdzenia ściśle określonych okoliczności, oraz przedstawiać do stwierdzenia księgi handlowe, gospodarcze, zapiski, notatniki, dokumenty, korespondencję itp.

Gdy płatnik wyrazi życzenie złożenia ustnych wyjaśnień w celu uzasadnienia podniesionych w odwołaniu zarzutów, należy go zawiadomić o terminie rozpoznania odwołania przynajmniej na 7 dni przed posiedzeniem komisji lub sekcji odwoławczej pod warunkiem, że przy wniesieniu odwołania uiści opłatę w wysokości ½% od kwoty spornego podatku, jednak nie mniej jak zł. 2 i nie więcej jak zł. 50.

W razie całkowitego lub częściowego uwzględnienia odwołania opłata podlega zwrotowi.

TERMIN PŁATNOŚCI PODATKU DOCHODOWEGO.

Wymierzony i uwidoczniony w nakazie płatniczym podatek dochodowy na rok 1936 winien być uiszczony w terminie do dnia 1 listopada 1936 r.

Nakazy powinny być doręczone przynajmniej na 30 dni przed upływem ustawowego terminu płatności, w przeciwnym razie termin płatności upływa dopiero z 30 dniem po doręczeniu nakazu lub wezwania

Przykład:

Nakaz został doręczony 10 października — termin płatności podatku upływa z dniem 9 listopada r. b.

Powyżej przytoczone uprawnienia przysługują płatnikowi na mocy postanowień art. 97, 101, 102, 104, 105, 106, 107 i 108 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr. 14. poz. 134).

OŚWIATA WYCHOWANIE KULTURA

Uproszczone egzaminy czeladnicze

Związek Izb Rzemieślniczych R. P., opierając się na uchwale Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych R. P. z dnia 9.7.36 r. zwrócił się do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z prośbą o zalecenie kuratorium, aby delegaci ich w Komisjach egzaminacyjnych czeladniczych przy egzaminowaniu kandydatów i ocenie wyniku z egzaminu z zakresu elementarnych wiadomości przedmiotów ogólno-kształcących brali pod uwagę i uwzględniali:

1) wiek kandydata,
2) rodzaj rzemiosła,
3) miejscowość, w której kandydat wypełniał obowiązek szkolny,

4) stopień szkoły powszechnej, w której kandydat pobierał naukę.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przy piśmie Nr. III P. 3200/36 z dnia 26/9/36 nadesłało okólnik Nr. 93, skierowany do wszystkich kuratoriów, o treści następującej:

OKÓLNIK Nr. 93.

z dnia 23 września 1936 r. (III P — 3200/36) o wyjaśnieniu do instrukcji w sprawie egzaminu na czeladnika.

W związku z wydaną przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego instrukcją dotyczącą przepisów egzaminu na czeladnika (załącznik do pisma z dnia 18 kwietnia 1936 r. Nr. III TP — 1023/36 oraz pismem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 21 sierpnia 1936 r. Nr. P. R. II 3/21, którego odpis Ministerstwo przesyła w załączeniu, poleca się, aby delegaci Kuratoriów zasiadający w Komisjach egzaminacyjnych czeladniczych przy egzaminowaniu kandydatów i ocenie wyniku z egzaminu z zakresu elementarnych wiadomości czytania, pisania, rachowania oraz ewentualnie rysowania w granicach potrzeb danego zawodu, brali pod uwagę i uwzględniali:

1) wiek kandydata,
2) rodzaj rzemiosła,
3) miejscowość, w której kandydat wypełniał obowiązek szkolny,
4) stopień szkoły powszechnej, w której kandydat pobierał naukę.

Dyrektor Departamentu.
(—) J. Firewicz

Listy do Redakcji

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

Od kilku lat jestem członkiem Komisji Egzaminacyjnej w okręgu Wołyńskiej Izby Rzemieślniczej. Praca moja w tym charakterze, muszę przyznać, w naszych kresowych warunkach jest ani łatwa ani też wdzięczna. Do egzaminu zgłaszają się kandydaci radko należycie przygotowani, nietyle w samym zawodzie, ile w zakresie ogólnym. Wprawdzie nie spotyka się już obecnie takich, którzyby nie władali językiem polskim w słowie i piśmie, co można zaliczyć na plus naszym władzom szkolnym jak i Izbie Rzemieślniczej, która przez stałe podnoszenie wymagań oddziaływuje na rzemieślników w kierunku samokształcenia.

Jeżeli jednak chodzi o wiadomości ogólne, z dziedziny np. geografii, ustroju Państwa, obowiązujących przepisów prawa i t. p. — kandydaci (w większości bez szkół) w dalszym ciągu posiadają rażące wprost niedomagania.

I tu dochodzę do przekonania, że i same nasze Komisje, czemu dziwić się nie można, nie są należycie w tym zakresie przygotowane.

Należałoby, moim zdaniem, zaopatrzyć tak Komisje jak i wszystkich zdających egzaminy rzemieślnicze w odpowiednio opracowane (w sposób bardzo popularny, a jednak metodyczny) podręczniki.

Niedomagania te nie są najprawdopodobniej naszą wołyńską wyłącznością i istnieją zapewne na całym terenie b. zaboru rosyjskiego z wyjątkiem może dawnego Królestwa.

Podręcznik, o którym myślę, powinienby zawierać ogólny materiał obejmujący to wszystko, co rzemieślnik powinien wiedzieć jako obywatel, nauczyciel i wychowawca młodego pokolenia, właściciel samodzielnej placówki gospodarczej, (obecnej lub przyszłej) i członek organizacji zawodowej. Wtedy mógłby oddać nieocenioną przysługę samorządowi rzemieślniczemu w dziedzinie oświatowej.

Dlatego rzucam myśl, aby Instytut Naukowy im. Marszałka Piłsudskiego zajął się tą sprawą, ogłaszając konkurs na odpowiednie prace. W dziedzinie naszego piśmiennictwa zawodowego mogłoby to odegrać dużą rolę, chociażby przez samo rozbudzenie w szerszem ogóle zainteresowania tym tematem.

Jeżeli chodzi o koszta, to niewątpię, że znalazłyby się odpowiednie na to kwoty w budżetach poszczególnych Izb Rzemieślniczych, które tą sprawą są zainteresowane.

Łączę wyrazy poważania

(—) Tadeusz Tarnawa

Członek Komisji Egzaminacyjnej z Wołynia).

Unieważnienie świadectw

Unieważnia się świadectwo czeladnicze dla zawodu dekarskiego na nazwisko Władysława Kirsteina zamieszkałego w Wąbrzeźnie — Szosa Chełmińska 3.

Zgubiono zaświadczenie o uzdolnieniu zawodowym, uprawniające do samoistnego prowadzenia rzemiosła krawieckiego, wydanego przez Izbę Rzemieślniczą we Włocławku dn. 14.VIII 1935 r. Nr. K. U. W. 956 na nazwisko Uryna Izraela Kowalskiego.

Unieważnia się świadectwo czeladnicze, wydane dn. 7.X.1927 r. przez Cech Ślusarsko-Kowalski w Uniejowie, na nazwisko Stanisława Wawrzyńskiego.

Prenumerata wraz z Biuletynem Instytutu Naukowego Rzemieślniczego: kwartalnie zł. 2, półrocznie zł. 4, rocznie zł. 8.

Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł. 45, 1/16 — zł. 22.50. **W tekście 25% drożej.**
Unieważnienie świadectw zł. 1.50.

Wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. **Redaktor: WŁADYSŁAW GINDRICH**

Zakł. Graf. „Polska Zjednoczona" Nowolipie 2.